

Structura compozitionala, subiectul dramei conflicte din drama istorica Razvan si Vidra de Bogdan Petriceicu Hasdeu

Personalitate complexa, de o frapanta originalitate, situata prin enciclopedismul sau in descendenta lui D. Cantemir si I. Heliade Radulescu, Bogdan Petriceicu Hasdeu (1838-1907) a fost caracterizat de catre G. Calinescu drept "un geniu universal. in Hasdeu spiritul autohton s-a intrupat intru universalitate printr-o neistovita aspiratie spre totalitate si monumental: chiar neterminate, marile sale proiecte coplelesc prin enciclopedismul urias, aproape infricosator si prin drumurile pe care le deschid in istorie, filologie, folcloristica, literatura.

Pe langa monumentalele lucrari: "Etimologicum Magnum Romaniae", "Ioan Voda cel Cumplit" sau "Istoria critica a romanilor", geniul creator al lui Hasdeu s-a manifestat si in literatura. Astfel, in lirica, autorul s-a caracterizat ca un reprezentant al Sturm und Drang-ului romanesc, "un poet al durerii crude si al deznadejdii" (T. Vianu); in epica, imbina comicul cu sarcasmul (nuvela "Duduca Mamuca") sau pune in discutie ideea de destin (romanul "Ursita"); in dramaturgie, talentul sau se manifesta inegal, dar si-a dat masura in drama istorica "Razvan si Vidra".

Aparuta in 1867 si inspirata dintr-o scriere a lui Balcescu, "Razvan si Vidra" este o drama istorica in versuri, ale carei calitati trebuie catate in:

- (1) conflictul condus cu arta (in care personajele sunt atrase pe rand);
- (2) imaginea personajului principal (simbol al omului care sufera din pricina unor prejudecati) si
- (3) forta personajului feminin.

Drama este alcatuita din cinci canturi ale caror titluri sunt sugestive pentru actiunea din fiecare cant; patru dintre ele (I, II, III si V) au cate un motto (de asemenea sugestiv).

in Cantul I intitulat "Un rob pentru un galben", actiunea se petrece intr-o piata din Iasi (pe atunci, capitala a Moldovei), in timpul domniei lui Petru Voda.

Tanase (un taran ajuns cersetor, din pricina ca vecinii, "din rea pizma" i-au luat pamantul), ii cere boierului Sbierea, "un banut", dar este refuzat; tot atunci insa zgarcitul isi pierde punga pe care o gaseste un tigan dezrobit - Razvan. Milos, acesta i-o ofera lui Tanase, dar cersetorul isi pastreaza un singur galben, nu fara a-si exprima rusinea de a primi pomana de la un tigan.

Se contureaza astfel conflictul interior (nascut in sufletul unui om care are constiinta calitatilor sale), suferinta pe care personajul o traieste din pricina originii sale. Aceasta suferinta se va converti intr-un conflict exterior al carui termeni sunt inegali: Razvan si lumea:

"Lumea-si bate joc de mine! Rade lumea de Razvan! ... / O sa raz si eu de lume!... Da, vom rade fiecare: /- Ea de mine cu trufie, eu de dansa cu turbare! ..."

Deocamdata, "lumea" fiind reprezentata de Petru Voda, Razvan lipeste pe un stalp, un pamflet scris de el insusi la adresa voievodului. Prins de vataful Basota, Razvan este condamnat la spanzurare, dar "salvat" de Sbierea care il ia rob (pentru galbenul dat lui Tanase). Osandit de

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

---

prejudecata publica (asa cum afirma Calinescu), Razvan este osandit si de labilitatea legilor tarii, pierzandu-si libertatea.

Cantul al II-lea - intitulat "Razbunarea" va dezvoltă inca un moment al conflictului dintre personaj si lume: de data aceasta, actiunea se petrece, in Codrii Orheiului, unde Razvan (evadat din robie) devenise capetenie de haiduci.

Intr-una din zile, boierul Ganea le cere haiducilor s-o rapeasca, pentru el, pe frumoasa Vidra, nepoata lui Motoc.

Momentul aducerii acesteia coincide cu o noua aparitie a lui Sbierea (prins de haiduci si adus in fata capeteniei lor). Acum, Razvan isi schimba atitudinea in "razboiul" lui cu lumea, daruindu-i, generos, viata fostului sau stapan:

"Razvan te-avusese-n palma, si numai c-un semn de mana, Ar fi putut sa te faca praf, pulbere si tarana... Totusi, uite! Nu-ti lipseste nici un fir din perii tai ... Sa traiasca codrul verde! ... Pleaca slobod unde vrei..." Impresionata, Vidra va decide sa ramana alaturi de acest om adus de soarta, contribuind, ulterior, ea insasi la marirea si caderea lui Razvan.

in Cantul al III-lea - "Nepoata lui Motoc" actiunea este plasata intr-o tabara militara poloneza, in apropiere de Rusia. Ajuns ofiter in oastea polona, alaturi de vechii sai tovarasi de haiducie -Razasul si Vulpoi, Razvan are nostalgia plaiurilor natale. Alaturi de el se afla insa ambitioasa Vidra care-i sadeste in suflet dorul de marire: "Setea de-a merge-nainte ... Iata ceea ce-ti lipseste, Acea sete care frige si-ngheata inima mea! Dar trebui s-o aibi, Razvane! Eu voiesc, s-o vei avea ..." Staruinta ei da roade, astfel incat, in Cantul IV - "inca un pas" - Razvan simte gustul puterii. Invitat in Moldova, de catre noul domnitor -Aron Voda -Razvan accepta, cu bucurie functia de hatman, care i-ar fi adus la picioare "lumea" (aflata in "razboi" cu el, din pricina originii tiganesti); nemultumita este tot Vidra care-l indeamna sa faca "inca un pas" si sa ia tronul.

Cantul V - "Marirea" evoca tocmai acest "pas": organizand rascoala contra lui Aron Voda, Razvan se inscauneaza ca domnitor si primeste ofrandele multimei. Inca o data, destinul sau se intersecteaza cu acela al lui Sbierea, care tradeaza, deschizandu-le polonezilor portile cetatii de scaun.

in lupta, Razvan este ranit de moarte, iar ultimele lui cuvinte (rostite alaturi de lesul lui Sbierea) constituie o concluzie filosofica pe tema "Fortuna labilis":

"... Pe-amandoi aci ne vezi Praf, pulbere si cenusa!...Nebuni ce din lacomie, El pentru-o biata lescaie, eu pentru-un ceas de mandrie, Necrutand nemica-n lume, nestiind nemica sfant, Uitam ca viata-i o punte dintre leagan si mormant!"